

Vi vill gå vidare...

En valrörelse erbjuder tillfälle för det parti som burit regeringsansvaret att redovisa resultaten av sitt arbete under den gångna valperioden.

1960 års val präglades av hård politisk strid. De borgerliga partierna gick till anlopp för att få till stånd ett regimskifte. Högern krävde social och kulturell nedrustning. Gemensamt angrep de borgerliga partierna ökningen av den offentliga sektorn — samhällets insatser på olika fält. Gemensamt krävde de att omsättningsskatten, som gav det finansiella underlaget för framstegspolitiken, skulle avskaffas. Samhällets insatser utmålades som ett hot mot den personliga friheten. En fortsatt socialdemokratisk regim förklarades leda till stagnation och stillastående.

Men socialdemokratin vann väljarernas förtroende för en politik som pekade framåt, en politik som bygger på samverkan och solidaritet och som i konstruktiva samhällsinsatser och en ökad offentlig sektor ser en väg till större trygghet och vidgad valfrihet för den enskilda människan. Nu vet vi resultatet.

Nu vet vi att de gångna fyra åren präglats av snabbt framåtskridande och en dynamisk utveckling. Vi har haft full sysselsättning. Den samlade produktionen, som under 1950-talet ökade med 3-3 1/2 procent per år, har under 1960-talets första år ökat med 4,6 procent per år. Produktionsökningen beräknas 1964 bli inte mindre än 5 1/2 procent. Så snabbt har vårt framåtskridande aldrig tidigare varit. Så snabbt torde knappast något annat land gå framåt.

En dynamisk ekonomi har skapat förutsättningar för fortsatt framstegsarbete på bred front. Låt mig nämna några exempel.

Folkpensionerna har stigit med 950 kr för ensamstående och 1 830 kr för gift par. Samtidigt har vi inlett en målmedveten utbyggnad av långtidssjukvård, bostadsstöd och hemhjälp för de gamla.

Med större kraft än någonsin har vi satsat på ungdomens utbildning. Den stora grundskolereformen har genomförts i riksdagen. Antalet elever i gymnasierna har ökat från

66 000 till 100 000, i yrkesskolornas heltidsundervisning från 49 000 till 68 000. Utgifterna för studiesocialt stöd har fyrdubblats.

Bostadsbyggandet som 1960 nådde 68 000 lägenheter uppgår i år till 85 000 lägenheter. Under dessa fyra år torde inemot 1 miljon människor ha flyttat in i nya lägenheter.

Stödet till barnfamiljerna har byggts ut. Barnbidragen har höjts från 450 till 700 kronor. Familjejobbsbidragen har femdubblats. Socialbalken innefattar kraftigt ökat stöd till barnaföderskorna och en förbättrad sjukförsäkring. De ensamma mödrarna har fått förbättrade villkor, bidragsförskotten har höjts, ett nytt vårdbidrag har införts för svårt handikappade barn. Det är socialdemokratin svar på högerens angrepp mot familjerna 1960.

En valrörelse innebär samtidigt en möjlighet för väljarna att ta ställning till riktlinjerna för framtiden.

De framgångar som nåtts fyller oss med glädje. Men de ökar samtidigt vår otålighet inför alla de brister som fortfarande finns i det svenska samhället, och de stärker vår beslutsamhet att gripa oss an med allt som ännu återstår att göra. De gamla oro inför bristen på vårdplatser och hemvård, de ungas längtan efter bostad och utbildning, de svårigheter som möter dem, som ännu lever på

samhällets skuggsida, nöden och eländet i de fattiga länderna utgör en förpliktande maning till handling i solidaritetens tecken.

Det är lätt att göra upp önskelistor. Att förverkliga dem kräver en fast viljeinriktning av politiken.

Vi skall satsa på ett dynamiskt framåtskridande i vår ekonomi. Den fulla sysselsättningen står i centrum. Utbildning och forskning, teknik och vetenskap blir allt viktigare för framstegens politik. En effektiv samhällslig basorganisation — vägar, kraftverk, teleföbindelser, etc. — är avgörande för framstegstakten. En fast ekonomisk politik stöder byggandet för framtiden. Vi samordnar resurserna på bred front för att gemensamt gå vidare framåt.

En väsentlig del av de ökande resurserna måste användas för att vidga samhällets insatser på de områden där människornas önsknings- och framtidsförväntningar med särskild styrka gör sig gällande. På bostädernas, utbildningens och sjukvårdens områden måste den kraftiga expansionen fullföljas. Förbättrade folkpensioner, en utbyggd social trygghet, stöd till eftersatta grupper är centrala områden för vårt handlande.

Framåtskridande betyder förändring. Vi eftersträvar förändringen därför att den ger löften om förbättring — en snabb ekonomisk expan-

sion, en höjd levnadsstandard, resurser att undanröja bristerna, ett rikare kulturliv. Men förändringen ställer stora krav på de enskilda människorna — krav på anpassning efter nya arbetsvillkor och produktionsbetingelser. Vi kan aldrig godta att förändringen — till gagn för flertalet — skall betyda fruktan och otrygghet för en del av samhällets medlemmar. Samhällets insatser på olika områden måste målmedvetet utformas som ett stöd för den enskilda människans trygghet och valfrihet. Trygghet i förändringens samhälle är ett ledmotiv i vår politiska strävan.

Socialdemokratin har — bl. a. i programskriften Resultat och reformer — redovisat sina riktlinjer och framtidsplaner på olika centrala områden. Vi vill gå vidare — mot nya djärva mål. Att förverkliga dessa mål kräver ett samhälle med kraft att handla. Vi vill bygga framtiden på samverkans och solidaritetens grund, skapa ett samhälle som kan tjäna människorna, stå till deras förfogande i deras strävan efter ökad trygghet och vidgad valfrihet.

Sam Edman

mot nya djärva mål...

MOT NYA DJÄRVA MÅL var mottot för socialdemokratiska arbetarepartiets 75-årsjubileum i april. Då valde man att blicka 25 år framåt i tiden. Sju forskare tecknade djärva framtidsperspektiv om vår tillvaro då SAP firar 100-årsjubileum 1989.

OM FYSIKEN OCH FRAMTIDEN

Professor Hannes Alfvén

INOM ett industrialiserat samhälle måste även grundforskningen få industriella resurser till sitt förfogande, om den skall kunna spela någon roll för samhället. Särskilt viktigt är att beakta, att det tar mycket lång tid att bygga upp en forskning av kvalitet, men att det går mycket snabbt att bryta sönder den. Vad vi gör just nu spelar en avgörande roll långt fram i tiden.

OM KEMINS FRAMTIDA MÖJLIGHETER

Professor Sven Brohult

FÖR CA ETT år sedan publicerades uppgifter om en ny jämningsprocess för att framställa äggviteämnen ur råolja. Tillverkningskostnaderna för äggvitekoncentratet uppskattas till 60 öre/kg, vilket kan jämföras med de nuvarande köttpriserna. För att täcka världens äggviteunderskott ur råolja skulle det fordras en förbrukning av ca 7 miljoner ton olja/år. Världens oljeproduktion uppgick under 1960 till över 1 300 miljoner ton.

OM MÄNNISKAN, UTVECKLINGEN, FÖDAN

Professor Åke Gustafsson

BIDRA TILL att klarlägga populationsproblemen (världsbefolkningens öden) och vidga kunskaperna i växtodling, växtförädling, livsmedelsbehovet och satsa på verkligt betydelsefulla forskningsgrenar internationellt sett. Gör detta under de kommande åren fram till 1989. Populationsproblem och näringsbrist kommer då att ha lett till katastrof och satt världen i brand, om vetenskap och politik inte utvecklat biologins alla möjligheter.

OM ATT SATTA MÅL OCH SÖKA MEDEL

Docent Ulf Himmelstrand

JU SNABBARE samhällsutvecklingen går desto allvarligare blir eventuella missgrepp och desto svårare och dyrbarare blir det att rätta till dem. Hur förbättra samhällets informationspresentation på alla nivåer, från våra barns skolgång och den vanlige medborgarens tidningsläsning och TV-tittande till riksdagens och regeringens informationskällor. Svensk samhällsvetenskaplig forskning borde kunna göra en hel del för att i framtiden bättre belysa detta.

OM ATT INTE BARA BOTA

Professor Bror Rexed

SOCKERSJUKAN är en ämnesomsättningssjukdom, där de sjuka nu kan räddas med insulin men där vi inte kan häva sjukdomen. En mera grundläggande förklaring av sockersjukans uppkomst bör vara en realitet 1989 och därmed en avgörande behandling funnen. Aderförkalkningen är sannolikt en felaktig ämnesomsättningsprocess i blodkärlet och det finns stora möjligheter att den klaras upp eftersom den säkerligen inte bara beror på näringsfel utan också på inre omställningsrubbingar.

OM VETENSKAP, FATTIGDOM OCH RIKEDOM

Professor Ingvar Svennilson

OM VI skall kunna hålla produktionens tillväxttakt vid 4 proc. per år enbart genom ökad kapitalinsats, kräver detta en orimligt stor ökning av sparandet. Alternativet är en intensifiering av forskning och utvecklingsarbete. Sådana faktorer synes svara för närmare 2,5 proc. per år eller ca 60 proc. av produktionens tillväxt. Kan vi öka det bidraget med en fjärdedel tycks vi kunna hålla framstegstakten och samtidigt få kortare arbetstid.

OM ELEKTRONIKEN I MEDICINENS TJÄNST

Professor Henry Wallman

HJÄLPMEDEL för handikappade kommer att bli av helt annat värde än vad dessa har i dag. Vi kommer t. ex. att kunna operera in miniatyrgivare vilka kommer att skänka en amputerad en väsentligt bättre approximation till kroppens riktiga funktion. I många år har blinda velat ha en apparat som tillåter läsning av vanlig text. Vågar vi hoppas att detta blir verklighet år 1989?

Socialdemokratin mål-sättning är ett samhälle som ger TRYGGHET med VÄLSTÅND, VÄLFÄRD och VALFRIHET:

MOT NYA djärva MÅL

TRYGGHET

- Ökade möjligheter till en god och trygg försörjning.
- Sysselsättningsbefrämjande närings- och arbetsmarknadspolitik.
- Allmän tandvårdsförsäkring.
- Allmän hälsokontroll.
- Förbättrad sjukförsäkring med ökad ersättning för inkomstbortfall, läkarvård och läkemedel.
- Sjukvården effektiviserad...

VÄLSTÅND

- Snabbt ekonomiskt framåtskridande — minst 4 procent årlig produktionsökning. Fördubblad levnadsstandard om högst 20 år.
- Effektiv full sysselsättning — produktivt arbete efter fritt val.
- Samordnad ekonomisk planering.
- Kraftigt stöd till forskning.
- Hög investeringsnivå.
- Produktivt utnyttjande av det kollektiva och privata sparandet...

VÄLFÄRD

- En miljon nya bostäder inom 10 år.
- Högre pension och bättre bostäder åt de gamla.
- Hemhjälpen byggs ut för handikappade och gamla.
- Samordnat och ökat stöd åt barnfamiljerna.
- Långtidssjukvårdens platsantal fördubblas.
- Bättre arbets- och utbildningsmöjligheter för handikappade...

VALFRIHET

- Fritt val av utbildning och arbete.
- En minst tvåårig frivillig ungdomsskola ovanpå grundskolan.
- Rätt till vidareutbildning och omskolning — med försörjningsmöjligheter under utbildningstiden.
- 40 timmars arbetsvecka.
- Aktiv fritidspolitik.
- En bättre och mer varierad kulturmiljö.
- Ökat stöd till idrott och ungdomsarbete...